

Tips til nye oppdrettere

Jeg - en oppdretter?

Går du i tanker om å ha kull på din tisper? I så fall går du i tanker om å bli oppdretter.

Det er ditt navn som står på stamtavlen under oppdretter, uansett om det var bare for å ”ha et kull”, eller for å oppdrette hunder på lang sikt. Litt å tenke på..

Man har et stort ansvar i lang tid fremover. Mange lange timer i telefon med førstegangs hundeeiere, som lurer på alt som har med stell, trening, foring, rasehistorie, klipp, osv. Det krever tålmodighet og genuin interesse for rasen, og for de menneskene du får som valpekjøpere. Det å formidle til valpekjøpere hva slags iboende egenskaper akkurat denne rasen har, er vel noe av det viktigste en oppdretter gjør.

Når man har gått disse rundene med seg selv, og funnet ut at man har ork og kunnskap nok, så er det enda en ting:

Er tispene egnet for avl?

Er hun mentalt stabil og har hun et rasetypisk eksteriør? Er det arvelige sykdommer hos nære slektninger? Listen er uendelig, og vi må være ærlige mot oss selv når vi skal besvare dette spørsmålet. På et oppdretterseminar i 1994 med Britt Corell, ble det sagt: Vakker hund paret med vakker hund, betyr ikke nødvendigvis en sikker resept på gode avkom. Champion titler er ikke arvbare!

I vår klubb er det i dag mulig å sjekke innavlsprosent på tenkt paring. Dette er en mulighet som anbefales på det varmeste. Å få printet ut stamtavle på en tenkt valp hele 10 ledd bakover, gir oss en flott mulighet til å se med egne øyne hvordan avlen var for noen generasjoner siden. Det er ikke uvanlig å se samme hunder mange ganger, og på begge sider av stamtreet.

Utstillings- eller ”bare familiehund”?

Som selger av en rasehund, forventes det at du viser fram det du har ”laget”. Som oppdretter forvalter du et avlsmateriale i en rase, og å få bedømt hundene av autoriserte dommere er på en måte en eksamen. Har du lyktes med dine intensjoner? Ble resultatet som forventet? Vi har alle våre ideer og tanker omkring dette, og skal vi lykkes må vi samarbeide.

Utstillinger kan også være et utgangspunkt for samarbeid. På utstillinger får andre oppdrettere mulighet til å se hvilke resultater din paring har gitt, noe som kan være lærerikt når veier videre skal velges. Og du får se deres resultater. Slik kan utstillinger bli mer enn en eksamen for deg, - de kan bli et sted der du blir kjent med andre og får verdifulle kontakter.

Les og lær!

I oppdrett snakkes det om innavl, utavl, linjeavl og matadoravl, - for å nevne noe. Norsk Kennel Klub har utgitt kompendier om hund, avl og helse som er svært lærerike. Det er mye å sette seg inn i, men vil man lære må man lese.

Det er også lov å spørre ”gamle” oppdrettere til råds. De fleste er hjelpsomme, og øser gjerne av sin kunnskap.